

Spor Bilimleri Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimcilik ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi

Examination of Entrepreneurship and Problem-Solving Skills of Students Studying Sports Sciences Education

Ebru Olcay KARABULUT*

Pınar KARACAN DOĞAN**

Gamze DURMUŞ***

Öz

Bu çalışma spor bilimleri eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik ve problem çözme becerinin incelenmesini amaçlayan tarama modeli bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini gönüllülük esasıyla, tesadüfi olarak seçilen 164 kadın, 232 erkek toplam 396 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada Şahin ve ark. (1993) tarafından uyarlanan Problem Çözme Envanteri (PÇE) ve Yılmaz ve Sümbül (2009) tarafından geliştirilen Girişimcilik Ölçeği (GÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde ilişkisiz örneklemler için t-testi, tek yönlü ANOVA ve Pearson korelasyon analizlerinden yararlanılmıştır. Sonuç olarak, kadınların problem çözmeye “değerlendirici yaklaşım”, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin “kendine güvenli yaklaşım” sergilediği, spor yılı değişkeninin problem çözme becerilerini olumlu etkilediği, ekonomik durumun yüksekliğinin ise öğrencilerin problem çözme becerilerine ve girişimcilik düzeylerine olumlu etkisinin olduğu, ayrıca problem çözme becerilerinin artması girişimcilik becerilerini olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Problem, Problem çözme

* Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakóltesi, Ankara, Türkiye,ebolka@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-6086-5255

** Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakóltesi, Ankara, Türkiye, pinarkaracan@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2654-2751

*** Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakóltesi, Ankara, Türkiye gamzeakca6706@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4879-8280

How to cite this article/Atıf için: Karabulut, O.E, Doğan Karacan P, Durmuş G. (2024). Spor Bilimleri Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimcilik ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. *Eurasian Research in Sport Science*, 9(1), 47-63. DOI: 10.29228/ERISS.45

Abstract

This study is survey-based research aimed at examining the entrepreneurship and problem-solving skills of students studying sports sciences. The sample of the research consists of 396 university students, selected randomly on a voluntary basis, including 164 females and 232 males. The Problem-Solving Inventory (PSI) adapted by Şahin et al. (1993) and the Entrepreneurship Scale (ES) developed by Yılmaz and Sümbül (2009) were used in the study. For the analysis of the data, independent samples t-test, one-way ANOVA, and Pearson correlation analyses were utilized. The results indicated that women exhibited an “evaluative approach” to problem-solving, students of the physical education and sports teaching department demonstrated a “self-confident approach”, the variable of sports year positively affected problem-solving skills, and the high economic status positively influenced students’ problem-solving and entrepreneurship levels. Additionally, it was found that an increase in problem-solving skills positively affected entrepreneurship skills.

Keywords: Entrepreneurship, Problem, Problem-Solving

GİRİŞ

Günümüzde yaşanan bilim ve teknoloji alanındaki ilerlemeler, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde önemli değişikliklere yol açmaktadır. Bu gelişmeler doğrultusunda, toplumların ve bireylerin ihtiyaçları da evrilmekte ve bu durum ülkelerin sistemlerini, özellikle de eğitim sistemlerini etkilemektedir. Artık toplumlar, yalnızca bilgi edinen değil; aynı zamanda bu bilgileri sentezleyebilen, eleştirel bir bakış açısıyla düşünebilen, yaratıcı çözümler üretebilen ve çağın getirdiği beceri ve yetkinliklere sahip bireyler gerektirmektedir. Bu yeni beklentiler, eğitim sistemlerindeki dönüşümün temelini oluşturmaktadır (Saracaloğlu vd., 2009).

Başarıya ulaşmada birçok faktör etkili olmakla birlikte, 21. yüzyıl becerilerinin edinilmesi de büyük önem taşımaktadır. Araştırmalar, bu beceriler arasında eleştirel düşünme, teknoloji kullanımında yetkinlik, etkili iletişim kurabilme, girişimcilik ve problem çözme gibi yeteneklerin ön plana çıktığını belirtmektedir (Beers 2011; Talim Terbiye Kurulu 2007; Wagner 2008).

Shane ve Venkataraman (2000) tarafından, bireylerin çeşitli fırsatları değerlendirerek ve yararlanarak süreçleri ve kaynakları inceleyip bu yönde hareket ettikleri bir süreç olarak tanımlanan girişimcilik, temel özellikler olarak yaratıcılık, yenilikçilik, iyi gözlem yapabilme yeteneği, hayal gücü, kararlılık, güçlü arzu ve tutku (Similor ve Sexton, 1996), enerji, inatçılık, yaratıcılık (Bridge vd., 1998), kar elde etme (Hallak vd., 2011), motivasyon, gerekli kaynaklara erişim (Gibb ve Ritchie, 1982), sorumluluk alma, ikna edebilme ve sorun çözme becerisi (Gibb, 1987) gibi özellikleri öne çıkarır. Öte yandan, bireylerin karşılaştığı zorluk ve engeller, toplumun ve yaşamın giderek karmaşıklaşması sonucu ortaya çıkan sorunlarla ilgilidir. Bireylerin durumları, gereksinimleri ve beklentilerine göre farklılık gösteren problem kavramı, Morgan (1999) tarafından, kişilerin amaçlarına ulaşmalarında önlerine çıkan engellerle karşılaştıkları bir çatışma hali olarak tanımlanmıştır. Bu tanımlamalar, girişimciliğin ve problem çözmenin bireysel ve toplumsal hayatta nasıl iç içe geçtiğini ve bu süreçlerin karmaşıklığını ortaya koymaktadır.

Problem çözme becerisi, basit durumlardan en karmaşık senaryolara kadar hayatın her alanında önemli bir rol oynayan kritik bir yaşam becerisidir. Bireyler, karşılaştıkları sorunları çeşitli

yöntemlerle – bazen kolay bir çözüm yolu bularak, bazen derin düşünerek, bazen de kendilerine has becerilerini kullanarak aşabilmektedir (Gülşen, 2008). Bu durum sporcular için de aynı derecede geçerlidir; beden eğitimi ve spor alanındaki bireylerin tutumları, davranışları, düşünme biçimleri ve becerileri, hem sportif başarıları hem de gelecekte spor alanında gerçekleştirecekleri girişimcilik etkinlikleri açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Spor eğitimi gibi her eğitim alanında, bireylerin çağın gerekliliklerine uyum sağlayabilmeleri, geleceklerini şekillendirebilmeleri ve meslekleri gereği yetiştirecekleri bireylere gerekli becerileri kazandırabilmeleri için uygun donanıma sahip olmaları büyük öneme sahiptir. Bu, öğreticilerin kendi öğrenme yetkinliklerinin, öğrencilere bilgi ve beceri aktarımı konusunda doğrudan bir etkisi olduğu anlamına gelir (Burns ve Sinfield, 2004; Tennant vd., 2009).

Spor, yapıcı, olumlu ve üretici becerileri geliştirir, bireye iş, meslek ve görev bilinci ve sorumluluğu yükler, bunun yanında milli kaynaklarını ve enerji kaynaklarını koruyup doğru kullanma farkındalığı oluşturur (Kolayış ve Taşkıran, 2001). Verilen bilgilerden yola çıkarak ülkelerin ekonomik destek güçlerinden biri olan sporun içinde olan kişilerin girişimcilik düzeyleri ve problem çözme becerilerinin araştırılması önem kazanmaktadır. Çünkü problem çözme becerisi ve girişimciliğin birbirlerini etkilediği düşünülmektedir. Spor, girişimcilik ve problem çözme becerisi üçgenini araştıran alan yazın çok kısıtlı olduğu için bu araştırma spor bilimleri eğitimi alan öğrenciler örnekleminde boşluğu doldurmak amacı ile yapılması planlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada, öğrencilerin girişimcilik düzeyleri ve problem çözme becerilerini arasındaki ilişkinin analiz edilerek incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bilgiler ışığında araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

Evren-Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara, Kırşehir ve Yozgat illerinde spor bilimleri alanında eğitim alan üniversite öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi ise, kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 164 kadın, 232 erkek toplam 396 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

Değişkenler	N	f	%
Cinsiyet	Erkek	232	58,6
	Kadın	164	41,4
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	104	26,3
	Antrenörlük Eğitimi	137	34,6
	Spor Yöneticiliği	98	24,7
	Rekreasyon	57	14,4
Sınıf	1.Sınıf	55	13,9
	2.Sınıf	120	30,3
	3.Sınıf	128	32,3
	4.Sınıf	93	23,5
Spor yaşı	1-2 yıl	95	24,0
	3-5 yıl	153	35,6
	6-9 yıl	85	21,5
	10 ve üzeri yıl	63	15,9
Ekonomik düzey	Çok Kötü	214	54,0
	Kötü	75	18,9
	Normal	41	10,4
	İyi	40	10,1
	Çok İyi	23	6,6

*p<0.05

Araştırmaya katılan öğrencilerin %58,6 (232)'si erkek, %41,4 (164)'ü kadındır. Katılımcıların %26,3 (104)'ü beden eğitimi ve spor öğretmenliği, %34,6 (137)'si antrenörlük eğitimi, %24,7 (98)'si spor yöneticiliği ve % 14,4 (57)'ü rekreasyon bölümü öğrencisi olup, %13,9 (55)'ü 1.sınıf, %30,3 (120) 2.sınıf, %32,3 (128)'ü 3.sınıf ve %23,5 (93)'i 4.sınıfta okumaktadır. Katılımcıların %24,0 (95)'ü 1-2 yıl, %35,6 (153)'sı 3-5 yıl, %21,5 (85)'i 6-9 yıl ve %15,9 (63)'ü 10 yıl ve üzeri süreyle spor yaşına sahiptir. Katılımcıların %54,0 (214)'ü çok kötü, %18,9 (75)'ü kötü, %10,4 (41)'ü normal, %10,1 (40)'i iyi ve %6,6 (23)'sı çok iyi şekilde ekonomik düzeyini tanımlamıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kişisel bilgi formu, girişimcilik ölçeği ve problem çözme envanteri kullanılmıştır. Kişisel bilgi forumunda; cinsiyet, bölüm, sınıf, spor yaşı ve ekonomik düzey yer almaktadır. Girişimcilik ölçeği (GÖ); Yılmaz ve Sümbül (2009) tarafından geliştirilmiş olup, 36 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert tipinde düzenlenmiştir. Ölçekten alınan en yüksek puan 180, en düşük puan 36'dır. Güvenirlilik analizleri sonucu ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlilik katsayısının 0,90 olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada ise iç tutarlık katsayısı 0,81 olarak bulunmuştur. Problem çözme envanteri, Heppner ve Peterson (1982) tarafından geliştirilmiş olup, Şahin ve diğerleri (1993) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır (Heppner and Peterson, 1982:66; Şahin vd. 1993: 379).

Envanter, 35 maddeden oluşmaktadır. 6'lı likert şeklinde düzenlenmiştir. Maddelerde olumlu ve olumsuz ifadelerden bulunmaktadır. Envanterden alınabilecek puan ranjı, 35-215 arasındadır. Ölçekten alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin problem çözme becerileri konusunda kendini yetersiz olarak algıladığını gösterir. Ölçekten alınan toplam puanların azalmasında ise kişinin problem çözme beceri algısının olumlu olduğu kabul edilir. Alt ölçeklerin puanlanmasında da olumlu-istendik olarak nitelendirilebilecek problem çözme yaklaşım biçimlerini ölçen alt ölçeklerden (düşünen yaklaşım, kendine güvenli yaklaşım, değerlendirici yaklaşım, planlı yaklaşım) alınan puanlar azaldıkça ilgili yaklaşım biçimlerinin daha fazla kullanıldığı değerlendirilirken; olumsuz etkisiz olarak nitelendirilebilecek problem çözme yaklaşım biçimlerini ölçen alt ölçeklerden (aceleci yaklaşım ve kaçınan yaklaşım) alınan puanlar azaldıkça ilgili yaklaşım biçimlerinin daha az kullanıldığı düşünülür. (Ferah, 2000).

Araştırma Yayın Etiği

Bu araştırma Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Etik Komisyonu tarafından 29 Ocak 2024 tarihinde 2024-111 araştırma kod numarası ile etik onayı almıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 24.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılımına ilişkin yapılan çarpıklık ve basıklık testleri sonrası, verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüş ve uç değer sorunu yaratacak bir veriye rastlanmamıştır. Tablo 2'de normallik varsayımının test edilmesi için incelenen çarpıklık ve basıklık değerlerinin $-1,5$ ile $+1,5$ arasında değiştiği görülmektedir. Verilerin analizinde frekans, yüzde dağılımı, ortalama değerleri, bağımsız örneklem t-Testi, tek faktörlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Varyansların eşitliği için hesaplanan anlamlılık değeri ($p < 0.05$) olarak kabul edilmiştir.

Tablo 2. Ölçeklerin betimsel istatistikleri

Ölçekler	N	\bar{X}	SS	Min.	Max.	Skw.	Kurt.
PÇE	396	126,37 (3,61)	20,03	70,0	175,00	,006	-,031
GÖ	396	101,74 (2,82)	15,65	41,0	123,00	-1,043	,826

Aralıklar/Kriter: 1,00-1,79=Çok Düşük; 1,80-2,59=Düşük; 2,60-3,39=Orta; 3,40-4,19=Yüksek; 4,20-5,00=Çok Yüksek

Katılımcılardan elde edilen tanımlayıcı istatistik sonuçlarına göre Problem Çözme Envanteri (3,61), Girişimcilik Ölçeğinin (2,82) ortalamaya sahip olduğu görülmektedir.

Problem Çözme Envanteri ve Girişimcilik Ölçeğinin çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde $-1,5$ ile $+1,5$ aralığında ve normallik varsayımını sağladığı söylenilebilir.

BULGULAR**Tablo 3.** Ölçekler arasındaki ilişkiye yönelik pearson korelasyon analizi sonuçları

Ölçekler		PÇE	GÖ
PÇE	r	1	-,503**
	p	.	,000
	N	396	396
GÖ	r	-,503**	1
	p	,000	.
	N	396	396

*p<0.05

Tablo 3’de görüldüğü üzere Problem Çözme Envanteri ile Girişimcilik ölçeği puan ortalamaları negatif yönde, orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r = -,503$; $p < ,05$).

Tablo 4. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	t	p
Problem Çözme Envanteri	Aceleci	Erkek	232	30,49	5,40	0,515	0,609
		Kadın	164	30,20	5,59		
	Düşünen	Erkek	232	16,27	3,53	0,119	0,905
		Kadın	164	15,32	4,11		
	Kaçıngan	Erkek	232	12,63	4,36	0,148	0,882
		Kadın	164	12,56	4,43		
	Değerlendirici	Erkek	232	10,02	4,06	1,236	0,001*
		Kadın	164	8,50	3,21		
	Kendine Güvenli	Erkek	232	23,09	5,67	0,862	0,389
		Kadın	164	22,59	5,84		
	Planlı	Erkek	232	11,93	4,29	1,526	0,128
		Kadın	164	13,64	4,79		
	Toplam	Erkek	232	101,95	15,42	1,555	0,751
		Kadın	164	101,44	16,00		
Girişimcilik Ölçeği	Toplam	Erkek	232	126,51	20,00	0,320	0,325
		Kadın	164	126,16	20,12		

*p<0.05

Tablo 4’e göre katılımcıların Problem Çözme Envanteri “Değerlendirici Yaklaşım” alt boyutunda cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Girişimcilik ölçeği puan ortalamaları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Tablo 5. Katılımcıların öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre anova sonuçları

Ölçek	Alt Boyut	Bölüm	N	\bar{X}	SS	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	f	P	Fark
PÇE	Aceleci	1	104	29,43	4,79	G.ararası	227,74	3	75,91	2,559	,055	-
		2	137	31,33	6,27	G.içi	11627,18	392	29,66			
		3	98	30,24	5,00	Toplam	11854,93	395				
		4	57	30,01	5,14							
	Düşünen	1	104	15,75	3,98	G.ararası	51,50	3	17,13	1,198	,310	-
		2	137	14,87	3,94	G.içi	5605,03	392	14,29			
		3	98	15,50	3,34	Toplam	5656,43	395				
		4	57	15,12	3,69							
	Kaçıngan	1	104	12,50	4,36	G.ararası	41,00	3	13,66	,708	,548	-
		2	137	12,89	4,64	G.içi	7565,53	392	19,30			
		3	98	12,70	4,42	Toplam	7606,54	395				
		4	57	11,91	3,71							
	Değerlendirici	1	104	8,20	3,07	G.ararası	38,35	3	12,78	1,285	,279	-
		2	137	8,02	3,08	G.içi	3900,61	392	9,95			
		3	98	8,59	3,18	Toplam	3938,97	395				
		4	57	8,89	3,41							
Kendine Güvenli	1	104	21,06	5,51	G.ararası	144,64	3	48,21	1,467	,005*	1-4	
	2	137	23,21	5,88	G.içi	12880,46	392	32,85				
	3	98	23,35	5,51	Toplam	13025,11	395					
	4	57	25,47	5,74								
Planlı	1	104	12,23	4,67	G.ararası	71,11	3	23,70	1,163	,324	-	
	2	137	11,84	4,55	G.içi	7990,43	392	20,38				
	3	98	12,91	4,49	Toplam	8061,54	395					
	4	57	11,94	4,14								
Toplam	1	104	101,33	16,10	G.ararası	329,25	3	109,75	,446	,720	-	
	2	137	101,05	16,55	G.içi	96429,98	392	245,99				
	3	98	103,31	14,54	Toplam	96759,24	395					
	4	57	101,74	14,58								
GÖ	Toplam	1	104	126,15	22,88	G.ararası	2026,64	3	675,54	1,693	,000*	2-3
		2	137	129,45	24,68	G.içi	156447,7	392	399,10			
		3	98	123,14	17,19	Toplam	158474,4	395				
		4	57	126,82	20,83							

*p<0.05 Gruplar: 1 (Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği), 2 (Antrenörlük Eğitimi), 3 (Spor Yöneticiliği), 4 (Rekreasyon)

Tablo 5'e göre araştırma grubunun Problem Çözme Envanteri (PÇE) "Kendine Güvenli Yaklaşım" alt boyutunda bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir (p<0,05). Farklılığın beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencileri ile rekreasyon bölümü öğrencileri arasında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü lehine olduğu tespit edilmiştir. Tabloda ayrıca Girişimcilik Ölçeği (GÖ) puan ortalamalarının bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir (p<0,05). Farklılığın antrenörlük eğitimi bölümü öğrencileri ile spor yöneticiliği bölümü öğrencileri arasında antrenörlük eğitimi bölümü öğrencileri lehine olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların sınıf değişkenine göre anova sonuçları

Ölçek	Alt Boyut	Sınıf	N	\bar{X}	SS	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	f	P	Fark
Aceleci		1	55	30,40	5,49	G.ararası	73,204	3	24,40	,812	,488	-
		2	120	29,76	5,01	G.içi	11781,73	392	30,05			
		3	128	30,57	6,61	Toplam	11854,93	395				
		4	93	30,88	5,86							
Düşünen		1	55	15,85	2,94	G.ararası	67,107	3	22,36	1,569	,196	-
		2	120	15,48	3,69	G.içi	5589,32	392	14,25			
		3	128	15,38	4,10	Toplam	5656,43	395				
		4	93	14,60	3,83							
PÇE Kaçınan		1	55	12,98	3,86	G.ararası	240,01	3	80,00	4,257	,006	-
		2	120	12,64	4,26	G.içi	7366,53	392	18,79			
		3	128	11,62	4,64	Toplam	7606,54	395				
		4	93	13,68	4,24							
Değerlendirici		1	55	8,81	3,04	G.ararası	45,30	3	15,01	1,520	,209	-
		2	120	8,64	3,23	G.içi	3893,67	392	9,93			
		3	128	8,42	3,30	Toplam	3938,97	395				
		4	93	6,77	2,86							
Kendine Güvenli		1	55	24,36	4,85	G.ararası	311,30	3	103,76	3,199	,023	-
		2	120	23,45	5,95	G.içi	12713,80	392	32,43			
		3	128	22,62	5,72	Toplam	13025,11	395				
		4	93	21,64	5,76							
Planlı		1	55	12,89	4,31	G.ararası	45,09	3	15,03	,735	,532	-
		2	120	12,30	4,77	G.içi	8016,45	392	20,45			
		3	128	12,20	4,46	Toplam	8061,54	395				
		4	93	11,76	4,37							
Toplam		1	55	105,30	13,00	G.ararası	1004,65	3	334,88	1,371	,251	-
		2	120	102,15	15,99	G.içi	95759,58	392	244,27			
		3	128	100,83	15,38	Toplam	96759,24	395				
		4	93	100,35	16,83							
GÖ Toplam		1	55	121,94	21,54	G.ararası	2318,13	3	772,71	1,940	,123	-
		2	120	127,10	17,26	G.içi	156156,29	392	398,35			
		3	128	128,94	21,89	Toplam	158474,43	395				
		4	93	124,49	19,43							

Tablo 6'da elde edilen verilerde, katılımcıların hem Problem Çözme Envanteri toplam ve alt boyut puan ortalamalarında hem de Girişimcilik Ölçeği toplam puan ortalamalarında sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Tablo 7. Katılımcıların spor yaşı değişkenine göre Anova sonuçları

Ölçek	Alt Boyut	Spor Yaşı	N	\bar{X}	SS	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	f	P	Fark
PÇE	Aceleci	1-2	95	30,89	5,48	G.ararası	45,07	3	15,02			
		3-5	153	30,03	4,84	G.İçi	11809,86	392	30,12			
		6-9	85	30,48	5,93	Toplam	11854,93	395		,499	,683	-
		+9	63	30,28	6,29							
	Düşünen	1-2	95	15,26	3,67	G.ararası	28,55	3	9,51			
		3-5	153	15,60	3,58	G.İçi	5627,88	392	14,35			
		6-9	85	14,98	4,07	Toplam	5656,43	395		,663	,575	-
		+9	63	15,00	4,05							
	Kaçıngan	1-2	95	12,87	4,30	G.ararası	43,82	3	14,60			
		3-5	153	12,58	4,28	G.İçi	7562,72	392	19,29			
		6-9	85	12,18	4,22	Toplam	7606,54	395		,757	,519	-
		+9	63	12,15	4,96							
	Değerlendirici	1-2	95	8,62	3,56	G.ararası	58,34	3	19,44			
		3-5	153	8,64	2,97	G.İçi	3880,63	392	9,90			
		6-9	85	7,82	2,87	Toplam	3938,97	395		1,964	,119	-
		+9	63	7,87	3,28							
Kendine Güvenli	1-2	95	23,12	5,86	G.ararası	133,32	3	44,44				
	3-5	153	23,45	5,36	G.İçi	12891,79	392	32,88				
	6-9	85	22,15	5,81	Toplam	13025,11	395		1,351	,257	-	
	+9	63	22,15	6,28								
Planlı	1-2	95	12,78	4,57	G.ararası	221,10	3	73,70				
	3-5	153	12,80	4,58	G.İçi	7840,44	392	20,00				
	6-9	85	11,11	4,23	Toplam	8061,54	395		3,685	,012	-	
	+9	63	11,47	4,33								
Toplam	1-2	95	105,56	17,16	G.ararası	1999,88	3	666,62				
	3-5	153	103,42	14,61	G.İçi	94759,36	392	241,73				
	6-9	85	98,75	15,25	Toplam	96759,24	395		2,758	,002*	1-2 1-3	
	+9	63	98,95	17,13							1-4	
GÖ	Toplam	1-2	95	123,24	20,03	G.ararası	2425,72	3	888,57			
		3-5	153	125,40	19,10	G.İçi	156048,70	392	398,08			
		6-9	85	126,37	20,75	Toplam	158474,43	395		2,031	,109	-
		+9	63	129,01	20,74							

*p<0.05

Tablo 7'ye göre araştırma grubunun Problem Çözme Envanteri alt boyutlarında spor yılı değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (p>0,05) ancak envanterin toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık bulunmuştur. İki yıldan daha az süredir spor yapan öğrencilerin puan ortalamalarının (Ort:105,56) diğer gruplara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Tabloda ayrıca spor yaşı değişkenine göre Girişimcilik Ölçeği puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (p>0,05).

Tablo 8. Katılımcıların kendini tanımladığı ekonomik gelir düzeyi değişkenine göre Anova sonuçları

Ölçek	Alt Boyut	Düzyey	N	\bar{X}	SS	Varyans Kaynağı	KT.	sd	KO	f	P	Fark
	Aceleci	1	214	30,26	5,34	G.ararası	214,84	4	53,71			
		2	75	30,45	6,01	G.içi	11640,09	391	29,77			
		3	41	29,48	5,00	Toplam	11854,93	395		1,804	,127	-
		4	40	32,35	5,90							
		5	26	29,42	4,47							
	Düşünen	1	214	15,58	3,78	G.ararası	41,78	4	10,44			
		2	75	14,98	3,83	G.içi	5614,64	391	14,36			
		3	41	14,78	4,74	Toplam	5656,43	395		,727	,574	-
		4	40	14,97	2,85							
		5	26	15,07	3,22							
	Kaçınan	1	214	12,05	4,20	G.ararası	226,91	4	56,72			
		2	75	13,56	4,76	G.içi	7379,62	391	18,87			
		3	41	12,00	4,87	Toplam	7606,54	395		3,006	,018	-
		4	40	13,52	4,06							
		5	26	13,92	3,62							
PÇE	Değerlendirici	1	214	8,40	3,09	G.ararası	22,64	4	5,66			
		2	75	8,04	3,28	G.içi	3916,33	391	10,01			
		3	41	8,00	3,35	Toplam	3916,33	395		,565	,688	-
		4	40	8,52	3,07							
		5	26	8,92	3,22							
	Kendine Güvenli	1	214	23,25	5,66	G.ararası	171,13	4	42,83			
		2	75	21,96	5,55	G.içi	12853,77	391	32,87			
		3	41	21,73	6,96	Toplam	13025,11	395		1,303	,268	-
		4	40	23,47	5,45							
		5	26	23,50	5,04							
	Planlı	1	214	12,08	4,48	G.ararası	27,41	4	6,85			
		2	75	12,74	4,91	G.içi	8034,13	391	20,54			
		3	41	11,97	4,68	Toplam	8061,54	395		,333	,855	-
		4	40	12,17	3,86							
		5	26	12,34	4,49							
	Toplam	1	214	103,19	12,68	G.ararası	1068,31	4	267,07			
		2	75	105,02	15,43	G.içi	98690,92	391	244,73			
		3	41	102,74	16,04	Toplam	96759,24	395		1,091	,004*	4-2
		4	40	97,97	18,16							
		5	26	101,67	16,51							
GÖ	Toplam	1	214	124,81	21,33	G.ararası	2276,51	4	569,12			
		2	75	122,80	18,06	G.içi	156197,92	391	399,48			
		3	41	122,92	19,31	Toplam	158474,43	395		1,125	,005*	2-4
		4	40	131,09	17,12							
		5	26	127,21	20,40							

*p<0.05 Gruplar: 1 (Çok Kötü), 2 (Kötü), 3 (Normal), 4 (İyi), 5 (Çok İyi)

Tablo 8'deki verilerden anlaşıldığı üzere, araştırma grubunun Problem Çözme Envanteri alt boyutları puan ortalamalarının katılımcıların kendini tanımladıkları ekonomik gelir düzeyi değişkenine göre farklılaşmadığı ($p>0,05$), toplam puan ortalamalarında ise farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Ayrıca tablo 8'de, Girişimcilik Ölçeği puan ortalamaları ile katılımcıların kendini tanımladıkları ekonomik gelir düzeyi değişkeni arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Farklılığın, ekonomik durumunu “iyi (Ort: 131,09)” olarak nitelendiren öğrenciler ile “kötü (Ort: 122,80)” olarak nitelendiren öğrencilerin ortalamaları arasında olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada spor bilimleri eğitimi alan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin ve girişimcilik düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla öğrencilerin karşılaştıkları problemleri çözme konusunda sergiledikleri yaklaşımları ve girişimcilik özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmada elde edilen verilere göre, öğrencilerin cinsiyetleri ve problem çözme envanterinin “değerlendirici yaklaşım” ölçeği arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Kadın öğrencilerin puan ortalamaları, erkek öğrencilerinkinden daha düşük çıkmıştır. Bu durum, alınan puanların düşük olmasının, söz konusu yaklaşımı daha sık kullanıldığını gösterdiği düşünüldüğünde, kadınların problemlere karşı daha olumlu ve değerlendirici bir tutum sergilediklerini işaret etmektedir. Literatür taraması sonucunda Akgül ve Mutlu (2021), Kabadayı ve diğerleri (2020), Aksan ve Sözen (2007), Pulur ve diğerleri (2012) tarafından yapılan çalışmalar, kadınların erkeklere göre daha olumlu bir yaklaşım benimsediğini ve karşılaştıkları sorunları çözerken daha değerlendirici ve kendilerine güvenli bir tutum sergilediklerini ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, çalışmamızın bulgularıyla uyum içindedir. Bununla birlikte, literatürde bu bulgularla çelişen çalışmalar da bulunmaktadır (Akın ve Çakto, 2021; Yıldırım, 2016).

Öğrencilerin girişimcilik düzeyleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Bu bulgu, çalışmanın spor bilimleri fakültesi öğrencileri arasında yapılmış olmasıyla ilgili olabilir, bu da cinsiyetler arasında benzer girişimcilik özellikleri sergilendiği anlamına gelebilir. Bu sonuç, Yıldız (2020), Cengiz ve diğerleri (2016), Çalışkan (2019) gibi araştırmacıların benzer sonuçlara ulaştığı çalışmalarla uyumludur. Ancak, Türkmen ve İşbilir (2015) ile Karabulut ve Karacan Doğan (2019) tarafından yapılan çalışmalar cinsiyet ve girişimcilik düzeyleri arasında önemli farklılıklar bulmuş, bu da konunun karmaşıklığını ve farklı bağlamlarda değişebileceğini göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin okudukları bölüm ile problem çözme envanterinin “kendine güvenli yaklaşım” ölçütü arasında belirgin bir farklılık saptanmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin puan ortalamaları ile spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin puan ortalamaları arasındaki anlamlı fark, öğretmenlik bölümü öğrencilerinin problemlere karşı daha kendine güvenli bir yaklaşım sergilediklerini gösteriyor. Şahin ve diğerleri (1993) tarafından belirtilen, envanterin olumlu yaklaşım biçimlerinden alınan düşük puanların olumlu problem çözme becerisi olarak yorumlanması bu bulguyu destekler niteliktedir. Benzer şekilde, Soyer ve Bilgin

(2010) tarafından yapılan çalışmalar da bu araştırma sonuçlarını doğrulamaktadır. Bu sonuçlar, eğitim programlarının ve bölüm farklılıklarının öğrencilerin problem çözme becerileri üzerinde önemli bir etkiye sahip olabileceğini göstermektedir. Özellikle beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, mesleki eğitimlerinin bir parçası olarak karşılaştıkları zorluklarla başa çıkma konusunda daha fazla desteklendiği ve bu durumun kendine güvenlerini artırdığı düşünülebilir. Bu bağlamda, eğitim programlarının geliştirilmesinde öğrencilerin kendine güven duygusunu ve problem çözme becerilerini merkeze almak, onların akademik ve profesyonel yaşamlarında daha etkili olmalarını sağlayabilir.

Öğrencilerin girişimcilik düzeyleri ile okudukları bölüm arasında dikkate değer bir farklılık tespit edilmiştir. Özellikle antrenörlük eğitimi bölümü öğrencileri, puan ortalamalarıyla diğer bölümlerde okuyan öğrencilere göre daha yüksek bir girişimcilik düzeyine sahiptir. Tablo 5'te de yer alan bu durum, spor yöneticiliği bölümü öğrencileri ile kıyaslandığında da anlamlı bir farklılık sergilemektedir. Bu bulgular, antrenörlük eğitimi alan öğrencilerin, aldıkları özel dersler ve spor branşlarına özgü artan iş fırsatları sayesinde, spor salonları, kulüpler gibi alanlarda daha aktif olmalarının bir yansıması olabilir. Bu aktiflik, onların girişimcilik yeteneklerini geliştirmekte ve bu alanda daha fazla deneyim kazanmalarını sağlamaktadır. Çalışkan (2019), Cengiz ve diğerleri (2016) ve Ertekin (2020) tarafından yapılan benzer çalışmalar da bu sonuçları destekler nitelikte bulgular sunmaktadır. Bu durum, eğitim programlarının ve bölüm seçimlerinin öğrencilerin girişimcilik yetenekleri üzerinde belirgin bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, eğitim kurumlarının ve öğretim programlarının, öğrencilerin girişimcilik becerilerini geliştirmeye yönelik daha fazla fırsat ve destek sunması gerektiğini vurgulamaktadır.

Araştırmada elde edilen bir diğer önemli bulgu tablo 6'da da yer verildiği gibi, katılımcı öğrencilerin problem çözme becerileri ve girişimcilik ölçeğindeki puanları arasında, okudukları sınıf seviyesine göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmesidir. Bu sonuç, araştırma grubunun tamamının spor bilimleri eğitimine tabi olması ve öğrencilerin hem ders başarısına hem de eğitimlerini başarıyla tamamlamaya yönelik odaklanmaları göz önünde bulundurulduğunda, karşılaşılan problemlere ve karşılarına çıkan fırsatlara benzer yaklaşımlar sergiledikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu durum, Çalışkan (2019) tarafından yapılan ve sınıf değişkenine göre girişimcilik puanlarında anlamlı bir fark bulunmadığına dair çalışmalarla uyumludur. Ancak, problem çözme yetenekleri konusunda, bu bulguları destekleyen net çalışmalara ulaşılamaması, konu üzerine tartışmayı zorlaştırmaktadır. Öte yandan, Karabulut ve diğerleri (2009), Durmuş ve diğerleri (2022), Erdemli ve Yaşartürk (2020) ve Taylan (1990) gibi araştırmacılar, sınıf seviyesine göre problem çözme ve girişimcilikte anlamlı farklılıklar bulmuşlardır. Bu farklı bulgular, araştırma gruplarının karakteristiklerinin ve kullanılan envanterlerin çeşitliliğinden kaynaklanabilmektedir.

Öğrencilerin spor yapma sürelerine bağlı olarak problem çözme becerileri üzerindeki etki incelendiğinde, problem çözme envanterinin alt boyutlarında spor yılına göre anlamlı bir fark tespit edilmemiş; ancak, envanterin toplam puan ortalamalarında belirgin bir fark görülmüştür. İki yıldan az bir süredir spor yapan öğrencilerin puan ortalamaları (Ort: 105,56), diğer gruplara kıyasla daha yüksektir. Bu durum, daha az spor deneyimi olan öğrencilerin, daha fazla deneyime

sahip olanlara göre problem çözme becerilerinin daha düşük olduğunu gösterir. Problem çözme envanterinin yorumlanmasına göre, envanterden alınan yüksek toplam puanlar, bireyin problem çözme becerileri konusunda kendini yetersiz gördüğünü; puanların düşük olması ise, problem çözme becerilerine olan olumlu algıyı ifade eder. Bu bilgiye dayanarak, deneyim ve yaşantının artmasıyla problem çözme becerisinin geliştiği sonucuna varılabilir. Ferah (2000) ve Pulur ve diğerleri (2012) gibi araştırmacıların çalışmaları, alt boyutlarda anlamlı bir fark bulunmadığını gösterirken; Aksoy (2021) ve Güzel (2022) ise toplam problem çözme puan ortalamalarında anlamlı farklılıklar tespit etmişlerdir. Bu, deneyim kazandıkça bireylerin problem çözme konusunda daha etkin olduklarını ve bu becerinin zamanla gelişebileceğini düşündürmektedir.

Araştırma sonuçları, spor yapma süresi arttıkça, yani spor yaşı uzadıkça girişimcilik puanlarında genel bir artış trendi olduğunu göstermektedir; Tablo 7'de de görüldüğü gibi, özellikle 9 yıl ve üzeri spor yapan bireylerin girişimcilik ölçeğindeki puan ortalamaları (Ort: 129,01) en yüksek seviyede bulunmuştur. Bu durum, spor alanındaki tecrübe ve deneyimin, bireylerin girişimcilik becerileri üzerinde olumlu bir etki yarattığına işaret etmektedir. Literatürde spor yılı ve girişimcilik arasındaki ilişkiye dair doğrudan veri bulunmasa da, Mirza (2019), Sümer (2021) ve Peterman ve Kennedy (2003) tarafından yapılan çalışmalar, deneyimin ve iş tecrübesinin girişimcilik yetenekleri üzerindeki pozitif etkilerini ortaya koymaktadır. Bu çalışmaların bulguları, elde edilen araştırma sonuçlarıyla paralellik göstererek, sporcularda artan deneyimin, girişimcilik yeteneklerinin gelişimine katkıda bulunabileceğini destekler niteliktedir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin ekonomik durumu ile problem çözme envanteri toplam puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Ekonomik durumunu iyi olarak değerlendiren öğrencilerin puan ortalamaları, ekonomik durumu kötü olarak değerlendirilenlere kıyasla daha düşüktür, bu da onların daha yüksek problem çözme becerilerine sahip olduklarını düşündürülebilir. Buna göre, bireylerin maddi imkanlarının genişlemesi, daha kaliteli eğitim alma fırsatlarına erişim sağlamaları, sosyal hayatlarında daha fazla olanaklara sahip olmaları ve geniş bir deneyim yelpazesine ulaşmaları, problem çözme yeteneklerini olumlu yönde etkileyebilir. Bu sonuçlar, Akay ve diğerleri (2022), Azhar ve diğerleri (2014) ile Aydın ve Pancar (2022) tarafından yapılan çalışmalarla uyumludur; bu çalışmalar da ekonomik durumun, özellikle eğitim ve sosyal yaşam bağlamında, bireylerin problem çözme becerileri üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 8'de öğrencilerin ekonomik durumları ile girişimcilik düzeyleri arasında belirgin bir farklılık olduğu görülmüştür. Kendini ekonomik olarak iyi tanımlayan öğrencilerin, kötü tanımlayanlara kıyasla daha yüksek girişimcilik puanlarına sahip oldukları belirlenmiştir. Bu, ekonomik olarak iyi durumda olan öğrencilerin ailelerinden aldıkları destek, daha kaliteli eğitime erişim imkanları ve geniş olanaklara sahip olmaları sayesinde olabilir. Buna karşılık, kendini ekonomik olarak daha kötü tanımlayan öğrencilerin kaliteli bilgilere ulaşmada, girişimcilik faaliyetleri için gerekli sermaye ve ağlara erişimde güçlük çektiği düşünülebilir. Bilge ve Bal (2012), Duran ve Yorulmazlar (2020), Türkmen ve İşbilir (2014), Yıldırım (2016) gibi araştırmacılar da farklı gruplar üzerinde yaptıkları çalışmalarda bu bulgulara benzer sonuçlar elde etmişlerdir, bu da araştırma sonuçlarımızın literatürle

uyumlu olduğunu göstermektedir. Bu durum, ekonomik imkanların öğrencilerin girişimcilik yeteneklerini ve fırsatlarına erişimlerini önemli ölçüde etkilediğine işaret etmektedir.

Tablo 3'te araştırmada, problem çözme envanteri ile girişimcilik ölçeği arasında negatif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu tür negatif ilişkilerde, bir ölçekteki puanların artması diğerinde bir azalmaya yol açmaktadır. Yüksek problem çözme envanteri puanları, bireyin problem çözme becerilerini kendine yetersiz gördüğünü ifade ederken; girişimcilik ölçeğindeki yüksek puanlar ise güçlü girişimcilik becerilerine işaret etmektedir. Bu bağlamda, öğrencilerin problem çözme becerilerinin iyileştirilmesinin, girişimcilik yeteneklerini de pozitif yönde etkileyebileceği sonucuna varılabilir. Ada ve Akyıldız (2021), Çalışkan (2019), Temel ve Ayan (2015) tarafından yapılan çalışmalar da benzer bulgulara ulaşmış ve bu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir. Bu bulgular, problem çözme ve girişimcilik becerileri arasındaki dinamik ilişkiyi vurgulamakta ve bireylerin bu iki önemli beceriyi nasıl birbirini destekleyici şekilde geliştirebileceklerine dair öngörüler sunmaktadır.

Araştırmanın sonuçları, kadın öğrencilerin problem çözme sürecinde “değerlendirici yaklaşım” benimsediklerini, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin ise “kendine güvenli yaklaşım” gösterdiklerini ortaya koymuştur. Ayrıca, spor yapma süresinin uzunluğunun öğrencilerin problem çözme becerilerini pozitif yönde etkilediği, ekonomik durumun iyiliğinin hem problem çözme becerileri hem de girişimcilik düzeylerine faydalı etkilerde bulunduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte, öğrencilerin problem çözme becerilerindeki artışın, girişimcilik yeteneklerini de olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Bu bulgular, çeşitli faktörlerin öğrencilerin problem çözme ve girişimcilik becerileri üzerinde önemli etkilere sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırma bulgularına dayanarak, beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük, spor yöneticiliği ve rekreasyon gibi farklı bölümlerin özelliklerine uygun olarak, öğrencilerin problem çözme ve girişimcilik becerilerini artırma odaklı özel programların geliştirilmesi önerilebilir. Bu programlar, her bölümün ihtiyaç ve özelliklerine göre tasarlanmalıdır. Ayrıca, öğrencilerin girişimcilik seviyelerini yükseltmek amacıyla üniversiteler bünyesinde girişimcilik ve yenilikçilik merkezleri oluşturulabilir. Bu merkezlerde, öğrencilere yönelik olarak düzenlenecek atölye çalışmaları, seminerler ve eğitimsel faaliyetlerle girişimcilik becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmelidir.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, makalede ele alınan konu veya materyalle ilgili olarak finansal ya da finansal olmayan kuruluşla herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmektedirler.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı: Yazarların araştırmaya katkı durumları; 1. Yazar % 40, 2. Yazar %30, 3. Yazar % 30 katkı sağlamıştır.

Etik Kurul İzni: Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Etik Komisyonu, 29.01.2024, Sayı No: E-77082166-604.01-862549

KAYNAKLAR

- Ada, Ş., ve Akyıldız, Z. (2021). Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin sosyal girişimcilik özellikleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *International Pegem Conference on Education (IPCEDU)*, Tam Metin Kitabı, 311-325.
- Akay, B., Ceylan, M., Arslan, S. (2022). Üniversite öğrencilerinin serbest zaman tercihleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişki. *International Refereed Journal of Humanities and Academic Sciences*, 28, 27-47. <https://doi.org/10.17368/uhbab.2022.28.03>
- Akgül, A., Mutlu, T. O. (2021). Basketbol klasman hakemlerinin iletişim becerilerinin problem çözme süreçleri üzerine etkisinin incelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 81-95. <https://doi.org/10.33689/spormetre.866843>
- Akın, S., Çakto, P. (2021). Spor yapma durumlarına göre üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin karşılaştırılması (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Örneği). *International Sport Sciences Student Studies Journal*, 3(2), 32-39.
- Aksan, N., Sözer, A. (2007). Üniversite öğrencilerinin epistemolojik inançları ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkiler. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 31-50.
- Aksoy, O. (2021). *Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin problem çözme becerilerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Ana Bilim Dalı, Antalya.
- Aydın, A., Pancar, Z. (2022). Boksörlerin özgüvenlerinin problem çözme becerisine etkisi. *ASAD-2021: Spor-Eğitim-Sağlık*. Efe Akademi Yayınları.
- Azhar, M., Nadeem, S., Naz, F., Perveen, F., Sameen, A., (2014). Impact of Parental Education and Socio-Economic Status on Academic Achievements of University Students. *European Journal of Psychological Research*, 1(1), 1-9.
- Beers, S. Z. (2011). 21st Century skills: preparing students for their future. *Kappa Delta Pi Record* 47(3):121-123 <https://doi.org/10.1080/00228.958.2011.10516575>
- Bilge, H., Bal, V. (2012). Girişimcilik eğilimi: Celal Bayar Üniversitesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 131-148.
- Bridge, S., O'Neil K., Martin, F. (1998). *Understanding enterprise, entrepreneurship and small business*. Macmillan Business.
- Burns, T., Sinfield, S. (2004). *Teaching, learning and study skills: A guide for tutors*. Sage.
- Cengiz, R., Serdar, E., Donuk, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin bilinçli farkındalık ve girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(4), 1320-1328.
- Çalışkan, E. (2019). Öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özellikleri ile sosyal problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Fen Matematik Girişimcilik ve Teknoloji Eğitimi Dergisi*, 2(2), 93-114.
- Duran, B., Yorulmazlar, M. M. (2020). Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin girişimcilik seviyelerini sosyo-ekonomik parametreler bakımından incelenmesi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 12-24.
- Durmuş, E., Bozkuş, T., Durmuş, G. (2022). Beden eğitimi öğretmen adaylarının sosyal problem çözme ve kararlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 636-647.
- Erdemli, E., Yaşartürk, F. (2020). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin serbest zaman doyum düzeyi ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 1871-1882. <https://doi.org/10.33206/mjss.605808>

- Ertekin, A. B. (2020). Spor eğitimi alanında öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik düzeyleri ile kariyer farkındalıkları arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 14-27.
- Ferah, D. (2000). *Kara harp okulu öğrencilerinin problem çözme becerilerini algılamalarının ve problem çözme yaklaşım biçimlerinin cinsiyet, sınıf, akademik başarı ve liderlik yapma açısından incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- Gibb, A. A. (1987). Enterprise culture-its meaning and implications for education and training. *Journal of European Industrial Training*, 11.
- Gibb, A. A., Ritchie, J. (1982). Understanding the process of starting a small business. *European Small Business Journal*, 1(1). <https://doi.org/10.1177/026.624.268200100102>
- Gülşen, D. (2008). *Farklı lig düzeyinde oynayan futbolcuların oynadıkları mevkilere, öğrenim durumu ve spor yaşlarına göre problem çözme becerilerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Güzel, O. (2022). *Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin üst bilişsel süreçleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kars.
- Hallak, R., Brown, G., Lindsay, J. N. (2011). The place identity-performance relationship among tourism entrepreneurs: A structural equation modelling analysis. *Tourism Management*, 33(1), 143 – 154.
- Heppner, P. P., Peterson, C. (1982). The development and implication of a personal problem-solving inventory. *Journal of Coun. Psych*, 29(1), 66–75.
- Kabadayı, M., Abış, S., Yılmaz, A. K., Bostancı, Ö., Şebin, K. (2020). Elit Sporcular ile sedanterlerin problem çözme becerileri ve karar verme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 325-337.
- Karabulut, E., O., ve Karacan Doğan, P. (2018). Investigation of Entrepreneurship Trends and General Competency Levels of University Students Studying at Faculty of Sports Sciences *Journal of Education and Training Studies*.(6) 4. 212-220. <https://doi.org/10.11114/jets.v6i4.3128>
- Kolayış, H., ve Taşkiran, Y. (2001). Beden eğitimi öğretmeninin yetenek seçimindeki rolü. *Uludağ Üniversitesi II. Ulusal beden eğitimi ve spor öğretmenliği sempozyum kitabı*. Ak Mat Matbaacılık.
- Mirza, Ş. (2019). *Kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimleri üzerindeki etkileri: Yüksek lisans öğrencileri üzerine bir uygulama*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Morgan, C. T. (1999). *Psikolojiye giriş*. (Çev. H. Arıcı). Ankara: Meteksan Yayınları.
- Peterman, N. E., Kennedy, J. (2003). Enterprise education: Influencing students' perceptions of entrepreneurship. *Entrepreneurship theory and practice*, 28(2), 129-144.
- Pulur, A., Karabulut, E. O., Koç, H. (2012). Farklı branşlardaki üst düzey üniversiteli sporcuların problem çözme becerilerinin incelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(1), 1-6. https://doi.org/10.1501/Sporm_000.000.0213
- Saracaloğlu, A. S., Yenice, N., Karasakaloğlu, Ö. G. D. (2009). Öğretmen adaylarının iletişim ve problem çözme becerileri ile okuma ilgi ve alışkanlıkları arasındaki ilişki. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 187-206.
- Shane, S., Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research. *Academy of Management Review*, 25(1), 217-226.
- Smilor, W. R., Sexton, D. I. (1996). *Leadership and entrepreneurship: Personal and organizational development in entrepreneurial ventures*. Qurum Books.

- Soyer, M. K., ve Bilgin, A. (2010, November). Üniversite öğrencilerinin çeşitli değişkenlere göre problem çözme beceri algıları. (Sözel bildiri). *In International Conference on New Trends in Education and Their Implications* (ss. 307-14). Antalya – Türkiye.
- Sümer, K. (2021). *Spor hizmet çalışanlarının iletişim becerileri ile iç girişimcilik arasındaki ilişki (İstanbul örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Şahin, N., Şahin, N. H., Heppner, P. P. (1993) Psychometric properties of the problem solving inventory in a group of Turkish university students. *Cognitive Therapy and Research*, 17(4), 379-396.
- Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (2017). *Müfredatta yenileme ve değişiklik çalışmalarımız üzerine*. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/18160003_basin_aciklamasiprogram.pdf
- Taylan, S. (1990). Heppner'in problem çözme envanterinin uygulama, güvenlik ve geçerlilik çalışmaları. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Temel, V., ve Ayan, V. (2015). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin problem çözme becerileri. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 17(29), 70-76.
- Tennant, M., McMullen, C., Kaczynski, D. (2009). *Teaching, learning and research in higher education: A critical approach*. NewYork. Routledge.
- Türkmen, M., İşbilir, U. (2014). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin sosyo-demografik özellikler açısından incelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 18-28.
- Wagner, T. (2010). *The global achievement gap: Why even our best schools don't teach the new survival skills our children need-and what we can do about it*. Basic Books.
- Yılmaz, E., Sünbül, A. M. (2009). Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeğinin geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 195-203.
- Yıldırım, N. (2016). *Hemşirelerin girişimci kişilik özellikleri, problem çözme becerileri ve etkili faktörlerin değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Bilim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sağlık Kuruluşları Yöneticiliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yıldız, S. G. (2020). Lise öğrencilerinin 21.yüzyıl becerilerinin bazı demografik değişkenler açısından incelenmesi. *ULAKBİLGE*, (51) s. 884-897. <https://doi.org/10.7816/ulakbilge-08-51-02>